

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715200332
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2715200332.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. W., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, dieťa rodičov - matky: Mgr. W. K., nar. X.X.XXXX, bytom M., I. M. X, zastúpenej advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, so sídlom Holíč, Námestie sv. Martina 3A a otca: Ing. B. W., nar. X.X.XXXX, bytom M., B. XX, t.č. M., B. K. XX, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária Machová s.r.o., so sídlom Skalica, Čulenova 2A/2621, IČO: 36864544, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 30.9.2015 č.k. 6P/21/2015-217 - v časti vo veci samej týkajúcej sa bežného a zročného výživného, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti bežného a zročného výživného, včítane závislého výroku o trovách konania r u š í a v zrušenom rozsahu vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zveril maloletého F. do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 28.1.2015, ďalej určil, že obidvaja rodičia sú oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa v bežných veciach s účinnosťou od 28.1.2015, otca zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletého F. s účinnosťou od 28.1.2015 do 31.8.2015 sumou 80,- Eur mesačne a s účinnosťou od 1.9.2015 naďalej sumou 200 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s tým, že nedoplatok na výživnom za čas od 28.1.2015 do 30.9.2015 v sume 210,- Eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd o styku otca s maloletým F. rozhodol tak, že je oprávnený sa s ním sýkať nasledovne: - každý týždeň v utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod., - každý nepárny týždeň v roku v nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod., s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať v mieste jej bydliska a otec je povinný po ukončení styku maloleté dieťa matke v určenom čase na rovnakom mieste vrátiť. Súd konanie o návrhu otca na zverenie mal. dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov zastavil a poslednou výrokovou vetou rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, 2, 3, 4, § 25 ods. 1, 2, 3, 4, § 62 ods. 1, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, 77 ods. 1 Zákona o rodine a § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. Vecne potom argumentoval v napadnutej časti výživného na maloletého tým, že pri určovaní výšky výživného prihliadol na odôvodnené potreby oprávneného, teda maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných, teda rodičov. Matka býva v rodinnom dome s maloletým F.. Matka je v súčasnej dobe s maloletým F. na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur mesačne, rodinné prídavky vo výške 23,52 Eur mesačne a príjem vo výške 80,- Eur mesačne, ktorý jej vyplýva z dohody o vykonaní práce pre Realitnú kanceláriu Exclusive. Súd prihliadal i na to, že matka je ten z rodičov, ktorý sa osobne stará o mal. dieťa, čím sa podieľa tiež na výžive maloletého dieťaťa a z tohto dôvodu pripadá väčšia časť hradenia odôvodnených potrieb maloletého práve na

toho rodiča, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, v tomto prípade otca. Maloletý F. je v celodennej starostlivosti matky, je zdravým dieťaťom. Výdaje má bežné, matkou vyčíslené napr. na oblečenie 100,- Eur mesačne, stravovanie 180,- Eur mesačne, rôzne výdaje na hygienu, detská kozmetika 20,- Eur mesačne, plienky 25,- Eur mesačne, vlhčené servítky 10,57 Eur mesačne, rôzne výlety, hračky a pod. Otec žije v spoločnej domácnosti u rodičov. Otec pracuje v spoločnosti R. M. spol. s.r.o., kde dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške 1.117,08 Eur netto. Otec mal do 31.8.2015 celkom 3 vyživovacie povinnosti, a to k dcére N. v sume 120,- Eur mesačne, mal. Y. 80,- Eur mesačne a k mal. F.. Od 1.9.2015 otcovi ubudla jedna vyživovacia povinnosť k dcére N., nakoľko táto ukončila dňa 31.8.2015 štúdium na Strednej zdravotníckej škole a v štúdiu nepokračuje. Otec tak od 1.9.2015 má už len 2 vyživovacie povinnosti. Vzhľadom ku skutočnosti, že v priebehu konania nastala výrazná zmena pomerov na strane otca, spočívajúca v zmene počtu vyživovacích povinností, rozhodol súd tak, že otcovi určil povinnosť platiť výživné na mal. F. v sume 80,- Eur za obdobie od 28.1.2015 do 31.8.2015 a v sume 200,- Eur mesačne od 1.9.2015 naďalej. Podľa zaužívanej súdnej praxe výživné má predstavovať cca 20% až 30% z dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby a táto suma má byť rozdelená medzi osoby výživou oprávnené. Čo sa týka výšky výživného súd zaviazal otca platiť výživné na maloletého F. za obdobie od 28.1.2015 do 31.8.2015 vo výške 80,- Eur mesačne, čo pri zohľadnení ostatných dvoch už skôr určených vyživovacích povinností k mal. Y. 80,- Eur a N. 120,- Eur, tvorí spolu sumu 280,- Eur, čo tvorí približne 25% z dosahovaného čistého príjmu otca (1.117,08 Eur). Nakoľko od 1.9.2015 otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére N. súd zaviazal otca platiť výživné od 1.9.2015 na maloletého F. vo výške 200,- Eur mesačne, čo pri zohľadnení už skôr určenej vyživovacej povinnosti k mal. Y. 80,- Eur, tvorí spolu sumu 280,- Eur, čo tvorí približne 25% z dosahovaného čistého príjmu otca. Otcovi tak po odrátaní vyživovacích povinností celkom v sume 280,- Eur, zostane z príjmu suma 837,- Eur len pre seba a vlastnú spotrebu, naproti tomu matka má rodičovský príspevok 203,20 Eur, príjem z dohody o vykonaní práce 80,- Eur a pre maloletého rodinné prídavky 23,52 Eur a výživné od otca 200,- Eur, teda spolu sumu 506,72 Eur pre seba i maloletého. Súd má za to, že otec je s ohľadom na jeho súčasnú životnú situáciu schopný platiť takto určené výživné, pričom táto suma podľa názoru súdu zodpovedá ako možnostiam a schopnostiam povinného, tak aj odôvodneným potrebám oprávneného a súčasne pri takto určenom výživnom sa realizuje právo maloletého podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Čo sa týka výdavkov obidvoch rodičov, treba si uvedomiť, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičom a preto pri rozhodovaní o výške výživného neboli v tomto smere pre rozhodnutie súdu rozhodujúcimi. Vzhľadom na určenie výživného od podania návrhu, vznikol otcovi nedoplatok na výživnom za čas od 28.1.2015 do 30.9.2015 v sume 210,- Eur, ktorý je otec povinný zaplatiť k rukám matky do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd pri určení nedoplatku vychádzal z nesporných skutočností uvádzaných rodičmi, keď otec mal uhradené výživné za 1/2015 v sume 100,- Eur, 2/2015 v sume 80,- Eur, 3/2015 až 7/2015 vrátane za každý mesiac 70,- Eur, 08/2015 v sume 60,- Eur a 9/2015 v sume 60,- Eur. Teda v mesiacoch 1/2015 až 2/2015 nedoplatok otec nemal, v mesiacoch 3/2015 až 7/2015 za každý mesiac má otec nedoplatok v sume 10,- Eur (80-70), v mesiaci 8/2015 nedoplatok 20,- Eur (80-60) a v mesiaci 9/2015 nedoplatok 140,- Eur (200-60), spolu teda 210,- Eur. O náhrade trov konania súd rozhodol s odkazom na § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie otec maloletého, ktorým sa domáhal, aby bol rozsudok v napadnutej časti jeho vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu zrušený a vrátený súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Argumentoval tým, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje v napádanej časti za nedôvodný, vydaný v rozpore so zistením skutkovým stavom, ako i za predčasný. Taktiež súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, na základe ktorého konštatoval zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči N. W., a nevykonal dôkazy v potrebnom rozsahu na nevyhnutné zistenie rozhodujúcich skutočností, pritom vzhľadom k uvedenému došiel i k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd pri rozhodovaní o výške výživného v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že od 1.9.2015 mu ubudla jedna vyživovacia povinnosť k dcére N., nakoľko táto dňa 31.8.2015 ukončila štúdium na Strednej zdravotníckej škole a v štúdiu nepokračuje. Súd vychádzal z predloženého potvrdenia o návšteve školy N. W., kedy táto ukončila štúdium dňa 31.8.2015, avšak bez ďalšieho sa nezaoberala ním uvádzaným tvrdením, že N. v mesiaci september vykonávala opravnú maturitnú skúšku, a to dňa 12.9.2015, teda až vykonaním maturitnej skúšky mohla táto získať úplné stredné odborné vzdelanie, pričom však pri ukončení štúdií N. W. nie je dôvodom na konštatovanie a ustálenie skutkového stavu v tom smere, že mu ubudla vyživovacia povinnosť. Na N. W. výživné vo výške 120,- Eur naďalej riadne platí, čo rovnako súdu uvádzal. Do dnešného dňa mu nebola vyživovacia povinnosť voči N. zrušená, a preto záver súdu v tom smere, že ukončením školskej dochádzky dňom 31.8.2015 mu s účinnosťou od 1.9.2015 ubudla jedna vyživovacia povinnosť považuje za predčasnú

a nedôvodné. Po citovaní ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine odvolateľ poukázal na to, že určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu je závislé od viacerých faktorov. Prvoradými z nich sú odôvodnené potreby oprávnenej osoby, teda dieťaťa, ktoré Zákon o rodine pomenúva aj ako výživa dieťaťa. Odôvodnené potreby sa musia skúmať v každom prípade osobitne, a to z viacerých hľadísk, ktoré ich môžu ovplyvniť: vek, zdravotný stav, štúdium dieťaťa, jeho záujmy, účasť v rôznych záujmových krúžkoch a podobne. Súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatuje, že suma 200,- Eur je odôvodnená potrebám maloletého F., ktorý je vo veku dva a pol roka, pričom výdaje spojené s výchovou a výživou boli matkou vyčíslené napríklad v sume 180,- Eur za stravovanie, 100,- Eur mesačne na oblečenie, čo považuje za absolútne neprimerané a nedôvodné, keďže maloletý nenavštevuje materskú škôlku, ani žiadne predškolské zariadenie, je s matkou doma, kde táto zabezpečuje o neho starostlivosť. Takisto aj ona zabezpečil a kupuje maloletému F. oblečenie, ktoré má u neho. Do pozornosti súdu dáva skutočnosť, že výšku výživného na odôvodnené potreby nie je možné len matematicky subsumovať pod percentuálne vyčíslenie dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby, pretože ak odôvodnené potreby 2,5-ročného dieťaťa budú môcť v porovnaní s príjmom rodiča byť vo výške 200,- Eur v prípade, že dieťa nastúpi na školskú dochádzku, resp. akýmkoľvek spôsobom sa zmenia pomery na jeho strane, treba mať na zreteli i postupné zvyšovanie takto už raz priznaného výživného na maloletého a dopad na príjem povinného rodiča, ktorý sa žiadnym spôsobom nemusí meniť, naopak zostane rovnaký. Má preto za to, že výživné určené súdom je v rozpore so skutočným stavom veci, nie je primerané, je určené v takom rozsahu, ktorý nezodpovedá primeranému porovnaniu všetkých okolností, resp. všetkých princípov, na základe ktorých súd pri zohľadnení osobnosti každého jednotlivého prípadu určuje výšku výživného. Rovnako súd dostatočne neprihliadol i na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery ako povinného, teda ako rodiča, zdôrazňujúc pritom opomenutie vyživovacej povinnosti voči N. W..

Matka ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali, k odvolaniu otca maloletého sa prostredníctvom právnej zástupkyne písomne vyjadrila len matka maloletého, ktorá poukázala na to, že s odvolaním otca nesúhlasí, nestotožňuje sa s ním a považuje ho za účelové a bezpredmetné. Otec nemá záujem si plniť svoje povinnosti a podal odvolanie v časti výživného, nakoľko sa mu zdá, že súd neprihliadol na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, teda na jeho príjem vo výške viac ako 1.100,- Eur mesačne. Pritom otec evidentne zamlčal ďalší príjem z iných svojich aktivít. Ako vidieť z oficiálnej stránky Mestského futbalového klubu Skalica, otec je členom dozornej rady, čo podľa jej názoru je funkcia platená. V minulosti vykonával funkciu pokladníka, či túto funkciu vykonáva teraz sa nevie vyjadriť. Avšak má za to, že i táto funkcia je platená. Svoje odvolanie otec oprel o dve skutočnosti, a to, že podľa jeho názoru bol nedostatočne zistený skutkový stav v prípade počtu jeho vyživovacích povinností a okolností na strane jeho a maloletého syna. Obe skutočnosti sú však bez relevancie. Nie je pravdou, že by súd nedostatočne zistil skutkový stav, nie to ešte v spojení s vyživovacími povinnosťami otca. Pokiaľ ide o jeho vyživovaciu povinnosť ku N., otec sám v konaní poukázal na to, že táto má byť momentálne zamestnaná v kúpeľoch Smrdáky, rovnako sám uviedol, že momentálne má dve vyživovacie povinnosti a to k maloletému F. a k maloletej Y.. Otec teda sám potvrdil, že vyživovaciu povinnosť voči dcére N. si už neplní. Z tohto titulu je potom zarážajúce konštatovanie otca v odvolaní, kde uvádza, že poukázanie súdu na skutočnosť, že otcovi ubudla jedna vyživovacia povinnosť, považuje za predčasnú a nedôvodnú. Skutočnosť, že vyživovacia povinnosť nebola zrušená je irelevantná, nakoľko sám otec v rámci dokazovania uviedol, že si ju voči N. neplní. Navyše N. je už schopná sama sa živiť (maturitnú skúšku spravila) a vzhľadom k skutočnosti, že pracuje, tak nejde o príjem náhodného charakteru ako sa snaží tvrdiť (až) v odvolaní otec. Pokiaľ ide o jej náklady na maloletého, tieto hradí prakticky sama, bez podieľania sa na nich otca. Náklady preukazovala v súdnom konaní a otec ich nikdy (do podania odvolania) ani nespochybňoval. Navyše tu nejde o sporové konanie. Konštatovanie otca, že náklady na maloletého neodôvodňujú výšku výživného ako i jeho argumentácia, že netreba zabúdať na budúcnosť a teda zvyšovanie výživného v budúcnosti, nemá žiadne opodstatnenie. Otcovi sa môže zvýšiť príjem, resp. mu určite v budúcnosti ubudne vyživovacia povinnosť voči dcére Y.. Maloletý má svoje práva a podieľanie sa na životnej úrovni svojich rodičov je jedným z nich. O jeho dôležosti svedčí zaradenie tejto povinnosti rodičov do samotného ustanovenia v rámci Zákona o rodine. Odvolaciemu súdu preto navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podaním odvolania ako vecne správny potvrdiť.

Otec maloletého k vyjadreniu matky zaujal písomné stanovisko, v ktorom uviedol, že ho považuje za absolútne právne bezvýznamné, pretože z jeho obsahu vyplývajú matkou dookola opakované a tvrdené fabulácie, ktoré vehementne a bez ďalšieho prezentovala v prvostupňovom konaní, a ktoré žiadnym spôsobom nepreukázala a ani v tomto vyjadrení nekonkretizuje. Z jeho strany, ako otca maloletého

dieťaťa má za to, že vyvinul dostatočné úsilie k tomu, aby s matkou dieťaťa mohol komunikovať na úrovni zodpovedajúcej rodičom dieťaťa a predchádzajúcich partnerov, s predpokladanou prirodzenou slušnosťou, zdvorilosťou a toleranciou. Svoju situáciu, ako rodiča otca maloletého dieťaťa, sa snažil ešte pred začatím prvostupňového konania riešiť i s pomocou kolízneho opatrovníka. K predloženým dôkazom vo vyhlásení matky si dovoľuje poukázať za absolútnu irelevantnosť pripojených fotografií všetkých členov predstavenstva, ako i členov dozornej rady akciovej spoločnosti MFK Skalica, a.s., ktorých fotografie, ako aj identifikácia, s predmetnou vecou žiadnym spôsobom nesúvisia. Nepochybné je, že už v čase prejednávania veci prvostupňovým súdom matka informáciu o jeho aktivitách, ako i jeho účasti v tejto akciovej spoločnosti, ako člena dozornej rady, mala a nedomáhala sa, a nenavrhovala vykonať dôkaz v tomto smere. Matka však opätovne útočne vo vyjadrení konštatuje, že zamľčal ďalší príjem zo svojich aktivít, čo však nie je pravdou. Ako člen dozornej rady v uvádzanej spoločnosti nepoberá žiadny príjem, táto funkcia je vykonávaná bezodplatne, o čom súdu zasiela doklad, napriek prezentovanému konštatovaniu matky, že podľa jej názoru je táto funkcia platená. Následne, k ďalšej okolnosti prezentovanej matkou ohľadom zrušenia jeho vyživovacej povinnosti uvádza, že maloletá N., voči ktorej súd konštatoval, že mu ubudla vyživovacia povinnosť, bola v pracovnom pomere od 23.7.2015 do 30.11.2015, išlo teda o pracovný pomer na dobu určitú a žiadnym spôsobom okolnosti tejto vyživovacej povinnosti nezamľčoval, ani nezavádzal súd.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, odvolanie otca maloletého je dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Z vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať mu výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť

o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

Z obsahu spisu v prejednávanej veci však nemožno vyvodiť, žeby súd prvého stupňa vec posudzoval aj z toho pohľadu, a žeby tomu prispôbil i postup pri dokazovaní, či otcovi počas priebehu konania skutočne odpadla vyživovacia povinnosť k dcére N., ktorá síce ukončila stredoškolské vzdelanie, avšak podľa otca ešte nie je schopná sama žiť, preto si k nej naďalej vyživovaciu povinnosť plní, ktorá skutočnosť súdom prvého stupňa podľa odvolacích dôvodov otca pri určení výživného na maloletého F. nielenže nebola zohľadnená, ale výživné, ktoré mu na N. bolo určené, s účinnosťou od 1.9.2015 prisúdil súd k dovtedy určenému výživnému práve maloletému F..

V zmysle citovaného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine je rodič dieťaťa povinný prispievať na jeho výživu až do času, kým dieťa nebude schopné sa samé žiť. Zánik vyživovacej povinnosti je u každej oprávnenej osoby individuálnou záležitosťou. U dieťaťa sa zohľadňuje vek, jeho zdravotný stav, štúdium ako príprava na budúce povolanie a uplatnenie sa v spoločnosti, samotná schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho majetkové pomery atď. Dieťa je schopné samo sa žiť až vtedy, keď je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby z pravidelnej odmeny za svoju prácu, pritom musí to byť práca, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a psychickým schopnostiam. Len samotná skutočnosť, že dieťa je schopné nejakej zárobkovej činnosti (ako je napr. brigáda a pod.) nestačí, aby došlo k zániku vyživovacej povinnosti. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj skutočnosť, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Možno teda konštatovať, že dieťa je schopné sa samo žiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby.

Keďže daná vec, ktorá je vecou starostlivosti súdu o maloletých v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p., podľa § 120 ods. 2 O.s.p. súd je v takomto konaní povinný vykonať nielen dôkazy, ktoré navrhnú účastníci konania, ale i ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu.

Tu súdu prvého stupňa treba vytknúť, že pre konštatovanie odpadnutia vyživovacej povinnosti otcovi na N. sa uspokojil len s jeho tvrdením o tom, že dcéra ukončila štúdium 31.8.2015 a momentálne je zamestnaná, bez toho aby si túto skutočnosť relevantne osvedčil (v spise sa nachádza len potvrdenie o štúdiu zo dňa 31.8.2015, z ktorého však nevyplýva, že N. W. skutočne štúdium k 31.8.2015 aj ukončila), navyše z otcom predloženého maturitného vysvedčenia vyplýva, že N. maturovala až 12.9.2015. Ďalej súd nezisťoval ani to, či N. po ukončení strednej školy je schopná samostatne uspokojovať svoje potreby z pravidelnej odmeny za svoju prácu, ktorá práca zároveň zodpovedá jej fyzickým a psychickým schopnostiam, ktorá skutočnosť bola tiež zásadná pre posúdenie zániku vyživovacej povinnosti otca k nej a tým zásadná i pre rozhodnutie o určení výšky výživného na maloletého F..

Navyše i pre prípad zániku takejto vyživovacej povinnosti otca, stále otcovi zostala ešte vyživovacia povinnosť voči maloletej Y., ktorá v čase rozhodovania súdom prvého stupňa bola veku blížiacom sa dovŕšeniu 15-tich rokov, s naposledy určeným výživným 80,- Eur mesačne rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 1C/118/2011-44 zo dňa 25.8.2011, čo je spred štyroch rokov, preto by presunutie celej sumy pripadajúcej na výživu N., samozrejme len v prípade preukázania odpadnutia tejto vyživovacej povinnosti otcovi, len na F. bolo neakceptovateľné. Tu potom i bez ohľadu na to, či rodič tohto dieťaťa, ktorý ho má v osobnej starostlivosti (tu potom matka maloletej Y.) požiadal o zmenu naposledy určeného výživného naň, keďže nie je vylúčené ako dobrovoľné plnenie povinného rodiča nad rámec výživného naposledy určeného súdnym rozhodnutím, ako i to, že sa tak môže stať kedykoľvek v budúcnosti, teda i bezprostredne po určení výživného na maloletého F.. Takýto záver jednoducho vyplýva z toho, že napriek neexistencii dôvodu bagatelizovať prípadné námietky týkajúce sa výšky súm potrebných aj na

uspokojovanie potrieb detí nižšieho veku (tu maloletého F.) a tiež dospelých osôb - tu vystupujúcich v pozícii výživou povinných, t.j. oboch rodičov maloletého F. a tiež druhého rodiča Y., totiž nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že výdavky spojené s uspokojovaním potrieb dieťaťa blízkeho veku dospelosti sú podstatne vyššími a zároveň zahŕňajúcimi výrazne širší okruh potrieb, než je tomu u detí útleho veku. Je to tak najmä preto, že u starších detí oproti potrebám detí nižšieho veku nastupuje často celý rad výdavkov v skoršom čase nevynakladaných a to i bez zohľadňovania potrieb špecifických pre konkrétne dieťa (výdavky na jeho koníčky, záľuby, záujmové aktivity, ale aj výdavky spojené s prípadným zhoršeným zdravotným stavom a pod.). Deti nižšieho veku totiž len málokedy majú výdavky (či už zvýšené alebo vôbec) spojené napr. s cestovaním do školy, čo obdobne platí aj u prípadných výdavkov na bývanie inde než doma - predpoklad pre prípad nástupu detí na štúdium mimo miesta bydliska, t.j. potreba internátneho bývania, napokon i vo vzťahu k podstatnej časti výdavkov na stravovanie. Práve preto už v štádiu predbežného uvažovania o miere vyživovacej povinnosti rodiča na každé z jeho viacerých detí treba uvažovať aj o potrebe odlíšenia výšky výživného majúceho sa platiť každému dieťaťu rôzneho veku (uplatnením zásady, podľa ktorej výživné patriace staršiemu dieťaťu nikdy nemôže byť rovnaké alebo i nižšie než výživné predstavujúce výdavky vynakladané na dieťa mladšie).

Nemôže byť preto žiadnej pochybnosti o tom, že súd prvého stupňa okrem nedostatku bezpečného podkladu pre ním prijaté rozhodnutie v dôsledku nesprávneho (nie celkom úplného) právneho posúdenia veci nezistil dostatočne ani skutkový stav, hoci v konaní zahájiteľnom i bez návrhu bol povinný vykonávať dôkazy potrebné na objasnenie veci i bez iniciatívy účastníkov (§ 120 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd preto zo všetkých zhora uvedených dôvodov o odvolaní rozhodol spôsobom vyplývajúcim z výroku tohto jeho uznesenia, teda napadnutý rozsudok ako zjavne predčasný podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. (a podporne inak i podľa písmena f) rovnakého zákonného ustanovenia) v napadnutej časti bežného a zročného výživného na maloletého F. zrušil (včítane závislého výroku o trovách konania) a podľa odseku 2 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O.s.p. viazaný, doplniť v potrebnom rozsahu dokazovanie bez ohľadu na aktivitu účastníkov, výsledky celého konania podľa § 132 O.s.p. náležite zhodnotiť a až potom opätovne rozhodnúť už len o veci výživného a trov konania.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.